ühingus PEÜS on ta asutajaid ja abiesimees a-st 1938. Poliitilisel alal on T. osa võtnud Eesti Sotsialistliku Tööliste Partei tegevusest ja on selle esindajana olnud pidevalt Tartu linnavolikogu liige ning volikogu abijuhataja 1930—38. Ajaloolasena ja Rahvusvahelise Vaimse Koostöö Komisjoni eesti komitee liikmena on T. osa võtnud reast rahvusvahelistest kongressidest ja esinenud neil ettekannetega. Samuti on ta esinenud kodumaalgi õige rohkearvuliste ettekannetega. T. on olnud „Ajaloolise Ajakirja" peatoimetaja 1922—31, „Eesti biograafilise leksikoni" toimetuse liige ja selle täiendusköite peatoimetaja, „Eesti entsüklopeedia" redaktsioonitoimkonna liige a-st 1930 ja selle üldise ajaloo osakonna toimetaja. Ta on trükki toimetanud teose „Eesti Vabariigi Tartu Ülikool 1919—1929" (Tartu, 1929; koos H. Kruus'iga), toimetanud ja täiendanud L. Villecourt'i ülevaate „L'Université de Tartu 1919—1932" (*ibid.*, 1932). T-i teaduslikust toodangust tuleks kõigepealt mainida tema töid üldajaloo alal: „Jooni Robespierre'ist kui isiksusest ja kui poliitikust" (koguteoses „Kultuuri ja teaduse teilt", Tartu, 1932), „Ignatius Loyola, Jesuiitide ordu asutaja" (Tartu, 1933), „Thomas Müntzer aatlejana ja võitlejana" („Ajalooline Ajakiri" 1934), „Jooni valgustusajastu olemusest" (seals. 1937), „Imperialism kui uusima ajaloo periood" (seals. 1939). T-i huvi kodumaa ajaloo vastu tähistavad uurimuslikud käsitlused „Meistrite ja sellide vahekorrast Tartus XVIII sajandi lõpul" („Ajalooline Ajakiri" 1935) ja „J. Tõnissoni rahvuspoliitilisi vaateid" (koguteoses „Jaan Tõnisson töös ja võitluses", Tartu, 1938). T-lt on ilmunud ka rida ülevaate-kirjutisi ajaloolisest uurimistööst ja teaduslikest asutistest Eestis: „La littérature historique estonienne, Compte-rendu 1921—27" („Bulletin d'Information des sciences historiques en Europe Orientale" I, 1928), selle järg 1927.—30. a. kohta (seals. III, 1930) jt., „Tartu eesti ülikool 10-aastane" (E. Kirj. 1929), „Akadeemiline Ajaloo-Selts aastail 1920—30" („Ajalooline Ajakiri" 1930; saksa keeles Õp. E. S-i Aastaraamat 1931); samuti on ta avaldanud ülevaateid ajalooliste teaduste rahvusvahelistest kongressidest, millest ta isiklikult on osa võtnud („Ajalooline Ajakiri" 1928, 1933 ja 1938). T. on kirjutanud keskaja ja osalt uue ning uusima aja käsitluse kollektiivselt koostatud õpikus „Ajalugu gümnaasiumile" (Tartu, I 1937—38, II 1938—39, III 1939—40; koos G. Ney, J. Madisson'i jt.). T-lt on ilmunud ka arvukas kogu kirjutisi üld- ja kultuuripoliitiliste küsimuste kohta; neis avaldub ta eriline huvi demokraatia probleemi, kultuuriorientatsiooni ja humanitaarhariduse küsimuste vastu. Selliseist kirjutisist on esiletõstetavad: „Balti riikide kultuurilise välisorientatsiooni probleeme" („Latvijas-Igaunijas Biedrības Mēnešraksts" 1936; ilm. ka prantsuse keeles Kaunases), „Humanitaarteaduste hariduslikust väärtusest" („Eesti Kool" 1936, samuti „Kasvatus" 1936), „Rahvahariduse osa nüüdisaegses ühiskonnas" („Kasvatus" 1937), „Vaimse koostöö ülesandeid nüüdisajal" („Looming" 1938) ja „Demokraatia liigitusest uusima ajaloo valguses" („Akadeemia" 1938—39). T. on avaldanud ka rea lühibiograafiaid, nekrolooge ja arvustisi ajakirjus „Ajalooline Ajakiri", „Eesti Kirjandus" jt., samuti kirjutisi ühiskondlikkude ja kultuuriprobleemide üle ajakirjus „Kevadik", „Olion", „Üliõpilasleht", „Nädal Pildis", „Akadeemia" ja ajalehtedes „Rahva Sõna", „Vaba Maa", „Päevaleht" ja „Postimees".

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

***TASKA, Eduard**, rakenduskunstnik, asutas 1933. a. raamatuköitmise ja nahatööde kaunistuskunsti alal Tallinnas käitise. T. on olnud Kujutava Kunsti Sihtkapitali valitsuse esimees 1931—33, rakenduskunsti ühingu „RaKü" asutajaid ja esimees 1933. T. on võtnud tähelepandava eduga osa mitmest kunstinäitusest ka välismail, ms. maailmanäitusest Antverpenis 1930 ja Pariisis 1937, rahvusvahelisest käsitöönäitusest Berliinis 1937 jm. A-st 1935 on ta ühingu Société des Artistes Decorateurs (Pariisis) liige.

„Rakenduskunst" 1933, nr. 1 (H. K o m p u s); isikl. jm. saadud andmed.

A. A-l.

***TASSA, Aleksander**, kirjanik ja kunstitegelane, on olnud Tallinna Eesti Kunstimuuseumi korraldaja 1928—31, seejärel Tartus ERM-i kunsti- ja kultuuriloolise osakonna korraldaja, a-st 1935 juhataja kt., kellena ta on seda osakonda mainimisväärsel määral arendanud ja täiendanud. Ka on T. olnud juhtivalt tegev näituse korraldamisel eesti raamatu 400 a. ja eesti puugravüüri 100 a. juubeli puhul 1935. a. ning A. S.

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 333